

УДК: 658.15:502

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.193.109-115>

Лагодієнко О.В.

кандидат економічних наук

Одеський національний технологічний університет

Lagodiyenko Oleg

PhD in Economics

Odesa National University of Technology

<https://orcid.org/0000-0003-1731-5845>

ВПРОВАДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАКТИК ESG: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

В статті розглянуто впровадження екологічних, соціальних та управлінських практик (ESG) у глобальному агропромисловому секторі. Метою дослідження є аналіз систематизація та узагальнення міжнародного досвіду впровадження корпоративних практик екологічного, соціального та корпоративного управління та формуванню ESG-стратегій. У дослідженні представлено приклади компаній, що успішно застосовують ESG-стратегії для підвищення своєї конкурентоспроможності та покращення довгострокової стійкості бізнесу. В дослідженні обґрунтовано важливість інтеграції ESG-принципів для зменшення впливу на навколишнє середовище, покращення соціальних умов праці та забезпечення прозорого управління на всіх рівнях. Наведено конкретні приклади міжнародних компаній, таких як Unilever, Nestlé, Cargill, Danone, які реалізують сталі ініціативи у сфері зменшення викидів, відновлення ґрунтів та підтримки місцевих громад. Дослідження корпоративної практики ESG дозволило виявити, що активна інтеграція таких принципів у бізнес стратегію позитивно впливає на репутацію компанії, їхню здатність залучати інвестиції та підвищувати довіру з боку суспільства.

Ключові слова: екологічні, соціальні та управлінські аспекти (ESG), сталий розвиток бізнесу, стійкі інвестиції, прозорість та підзвітність ESG-звітності, впровадження ESG-практик.

IMPLEMENTATION OF CORPORATE ESG PRACTICES: INTERNATIONAL EXPERIENCE

The article discusses the implementation of environmental, social, and governance (ESG) practices in the global agribusiness sector. The aim of the research is to analyze, systematize, and generalize international experience in the implementation of corporate environmental, social, and governance practices and the formation of ESG strategies. The study presents examples of companies successfully applying ESG strategies to enhance their competitiveness and improve long-term business sustainability. It substantiates the importance of integrating ESG principles to reduce environmental impact, improve social working conditions, and ensure transparent governance at all levels. Specific examples are provided of international companies such as Unilever, Nestlé, Cargill, and Danone, which implement sustainable initiatives in reducing emissions, restoring soils, and supporting local communities. The research identifies that the demand for sustainable investments is a key factor driving the development of ESG practices at a global level. It is revealed that international organizations, such as the UN and the European Union, play a crucial role in the dissemination of ESG standards. They develop regulations and recommendations aimed at increasing reporting transparency and consistency of ESG practices globally. The EU, for example, adopted the Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), which significantly strengthened the requirements for companies regarding their environmental and social impact data disclosure. The study shows that investors increasingly prefer companies that demonstrate a high level of responsibility regarding ESG issues, as they are perceived as less risky and have more stable financial performance. Regional differences in the implementation of ESG practices were also identified: European companies more frequently adopt environmentally sustainable approaches compared to North American ones. The research on corporate ESG practices has revealed that the active integration of such principles into business strategy positively impacts companies' reputations, their ability to attract investments, and increase public trust. However, challenges, require enhanced reporting transparency and adherence to international standards, which help build trust among investors and the public.

Keywords: environmental, social, and governance aspects (ESG), sustainable business development, sustainable investments, transparency and accountability of ESG reporting, implementation of ESG practices.

JEL classification G30; M14; Q56; F64; O16

Постановка проблеми. Сучасні глобальні виклики та зміни пріоритетів у бізнесі та інвестуванні обумовлюють нагальність дослідження засад впровадження корпоративних практик екологічного, соціального та корпоративного управління. Зростання екологічних загроз, зокрема кліматичних змін, а також загострення соціальних проблем, таких як нерівність і порушення прав людини, призводять до необхідності перегляду традиційних підходів до ведення бізнесу. Успішна інтеграція принципів ESG у корпоративні стратегії стає ключовою умовою для забезпечення довгострокового сталого розвитку підприємств, а також їх конкурентоспроможності на міжнародних ринках. Крім зазначеного, все більше міжнародних інвесторів звертають увагу на показники ESG як на критерій прийняття рішень щодо інвестицій, що створює нові можливості для компаній, які прагнуть залучати іноземний капітал. Також зростає тиск з боку регуляторів та споживачів на компанії з вимогою прозорої звітності щодо впливу на екологію та суспільство. Таким чином, вивчення міжнародного досвіду впровадження ESG-практик є важливим для розуміння кращих практик і адаптації їх до умов України, сприяючи розвитку відповідального бізнесу та сталого економічного розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням впровадження корпоративних практик екологічного, соціального та корпоративного управління та формуванню ESG-стратегій присвячено велику кількість досліджень, зокрема праці таких вчених як: Андронічало А. [9], Бичкова С. [12], Кармаза О. [11], Курило О. [11], Мальцева Є. [12], Мартинюк О. [11], Махінчук В. [11], Петрик О. [11].

Незважаючи на зазначені роботи в сфері впровадження корпоративних практик екологічного, соціального та корпоративного управління та формуванню ESG-стратегій, дані проблемні питання ще не достатньо пророблені та потребують подальшого дослідження.

Постановка мети. Метою дослідження є аналіз систематизація та узагальнення міжнародного досвіду впровадження корпоративних практик екологічного, соціального та корпоративного управління та формуванню ESG-стратегій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Корпоративна практика, зосереджена на екологічних, соціальних та управлінських аспектах (ESG), набула глобального значення в сучасній економіці, де сталий розвиток, підзвітність і прозорість є критичними факторами успіху. На глобальному рівні компанії все більше усвідомлюють необхідність впровадження принципів ESG у свою діяльність, щоб не лише відповідати очікуванням інвесторів і споживачів, але й сприяти сталому розвитку суспільства в цілому.

Практики ESG охоплюють широкий спектр питань: від зменшення вуглецевого сліду та управління відходами до дотримання прав людини, забезпечення справедливих умов праці та впровадження прозорих механізмів управління. На глобальному рівні ці практики стали важливим інструментом для забезпечення довгострокової стійкості бізнесу, особливо в контексті

підвищеної уваги до зміни клімату та соціальної нерівності.

Одним з важливих факторів, що впливає на впровадження практик ESG на глобальному рівні, є зростаючий попит на стійкі інвестиції. Інвестори все частіше обирають компанії з високою відповідальністю ESG, оскільки такі компанії характеризуються меншим ризиком і більш стабільними фінансовими показниками в довгостроковій перспективі. Крім того, міжнародні організації, такі як ООН, розробляють стандарти та рекомендації, які сприяють розвитку практик ESG на глобальному рівні.

Зростаючий попит на стійкі інвестиції є одним з ключових факторів, що сприяє впровадженню ESG-практик на глобальному рівні. За останніми даними, активи під управлінням (AUM) у стійких інвестиціях досягли 30,3 трлн доларів США, що свідчить про зростання інтересу до стійкого фінансування, особливо серед молодших поколінь інвесторів. У 2023 році стійкі інвестиції склали близько 7,9% від загальних активів під управлінням, і очікується, що цей тренд зберігатиметься з розширенням регуляторних стандартів і появою нових продуктів та стратегій для стійких інвестицій.

Водночас ООН та інші міжнародні організації активно працюють над створенням рекомендацій та стандартів для підвищення прозорості та узгодженості ESG-звітності на глобальному рівні. Наприклад, Європейський Союз запровадив регламент про розкриття інформації щодо стійкості (SFDR), що посилює вимоги до компаній і зменшує ризики «зеленого відмивання» (greenwashing). Це допомагає формувати чіткіше уявлення про реальний вплив компаній на навколишнє середовище та суспільство, що стимулює зростання довіри з боку інвесторів і громадськості.

Однак варто зазначити, що лише 35% компаній у Північній Америці мають плани щодо скорочення викидів, у порівнянні з 59% європейських компаній, що свідчить про різний рівень готовності до впровадження ESG-практик залежно від регіону [1-4]

Зокрема, Паризька угода, спрямована на боротьбу зі зміною клімату, заохочує компанії впроваджувати більш жорсткі екологічні стандарти. Багато великих транснаціональних корпорацій вже оголосили про плани досягнення вуглецевої нейтральності в найближчі десятиліття, що стало одним із найважливіших напрямків їхніх стратегій ESG [5]. Наприклад, компанії в енергетичному секторі вкладають значні кошти у відновлювані джерела енергії, намагаючись зменшити їхній вплив на навколишнє середовище.

Соціальна складова ESG включає забезпечення рівних можливостей для всіх працівників, підтримку місцевих громад та дотримання прав людини. На глобальному рівні такі компанії, як Unilever і Nike, активно працюють над впровадженням політик, які сприяють соціальній справедливості та підтримують інклюзивне робоче середовище. Вони активно залучають місцеві громади до своїх бізнес-процесів і розробляють програми для покращення умов праці в країнах, що розвиваються [6, 7]

Корпоративне управління є ще одним важливим аспектом практики ESG, який включає забезпечення прозорості, підзвітності та етики бізнес-процесів. На глобальному рівні все більше і більше компаній приймають політику боротьби з корупцією, забезпечують гендерну рівність у радах директорів і підвищують прозорість фінансової звітності. Це не тільки покращує репутацію компаній, але й забезпечує більшу довіру з боку інвесторів та інших зацікавлених сторін.

Таким чином, корпоративні практики ESG на глобальному рівні стають невід'ємною частиною ефективною стратегією сучасних компаній. Вони не лише сприяють досягненню фінансових цілей, а й забезпечують сталий розвиток, відповідальний підхід до навколишнього середовища та соціальну справедливість, що стає основою довгострокової конкурентоспроможності на глобальних ринках.

Корпоративні практики ESG (на глобальному рівні) набувають все більшого значення, особливо в агропромисловому секторі, де компанії стикаються з тиском з боку споживачів, регуляторів та інвесторів щодо впровадження сталих підходів до ведення бізнесу. У світі зростає усвідомлення важливості сталого розвитку, і багато агропромислових підприємств активно впроваджують ESG-практики для покращення своєї діяльності та зменшення негативного впливу на довкілля.

Одним із прикладів успішної реалізації ESG-практик є компанія **Unilever**, яка активно впроваджує сталі підходи у своїй агропромисловій діяльності. Компанія підтримує проекти з відновлення ґрунтів, зменшення викидів парникових газів та впровадження сталого землеробства. Unilever працює з фермерами у понад 100 країнах, навчаючи їх сталим методам вирощування сільськогосподарських культур, що дозволяє зменшити екологічний слід і підвищити якість продукції.

Nestlé також є прикладом компанії, яка реалізує ESG-практики на глобальному рівні. Компанія активно працює над зменшенням використання води, впроваджує системи управління відходами та перехід на відновлювані джерела енергії у своїх виробничих процесах. Nestlé запровадила ініціативу „Зелений кавовий план”, який передбачає навчання фермерів у Латинській Америці сталим методам вирощування кави, що дозволяє зменшити негативний вплив на довкілля та покращити умови праці фермерів.

Американська компанія **Cargill**, один з найбільших гравців у глобальному агропромисловому секторі, активно впроваджує стратегії зменшення викидів парникових газів та захисту біорізноманіття. Cargill зобов'язалася до 2030 року скоротити викиди вуглецю на 30% у своїх ланцюгах постачання. Компанія активно співпрацює з фермерами, допомагаючи їм впроваджувати сталі методи ведення сільського господарства, зокрема зменшення використання хімічних добрив та перехід на біологічні методи захисту рослин.

Danone, ще один глобальний лідер у харчовій промисловості, впроваджує ESG-практики через свої програми сталого управління водними ресурсами, зменшення викидів парникових газів та перехід на

органічне виробництво. Компанія активно працює з місцевими громадами, підтримуючи розвиток місцевого фермерства та впровадження екологічно чистих технологій у виробництві молочної продукції.

Компанія **Olam International** зі Сінгапуру також активно впроваджує ESG-стратегії, спрямовані на забезпечення сталого постачання сировини, підтримку місцевих фермерів та зменшення впливу на навколишнє середовище. Olam співпрацює з міжнародними організаціями та урядами для розвитку проектів зі збереження лісів, покращення умов праці та навчання фермерів у Африці та Азії [8].

Таким чином, агропромислові підприємства по всьому світу впроваджують ESG-практики, які сприяють підвищенню екологічної відповідальності, покращенню соціальних умов і забезпеченню належного управління. Такі практики не тільки допомагають зменшити негативний вплив на навколишнє середовище, але й покращують репутацію компаній, сприяють залученню інвестицій та забезпечують довгострокову стійкість бізнесу в умовах глобальних викликів.

Барометр довіри Едельмана та корпоративні практики ESG (екологічні, соціальні та управлінські) взаємодіють у сучасному бізнес-середовищі, що відображається у статистичних даних, які демонструють рівень довіри до бізнесу та вплив ESG на прийняття рішень компаніями [9].

Згідно з даними останнього Барометра довіри Едельмана, проведеного у 2023 році, довіра до бізнесу залишається на високому рівні в порівнянні з іншими інституціями, такими як уряд та ЗМІ. Дослідження показало, що 61% респондентів довіряють бізнесу, у той час як уряду довіряють лише 52%, а ЗМІ – 50%. Цифри дослідження підкреслюють, що бізнес залишається найбільш надійною інституцією, що сприяє очікуванням суспільства щодо активного залучення бізнесу до вирішення соціальних та екологічних проблем.

Роль ESG стає дедалі більш важливою для компаній, оскільки споживачі та співробітники очікують від них відповідальності та прозорості у вирішенні соціальних питань. Згідно з Барометром, 58% респондентів вважають, що компанії мають більш активно брати участь у вирішенні суспільних проблем, навіть якщо це не приносить їм негайного фінансового прибутку. Така позиція підштовхує компанії до впровадження ESG-практик, що стає важливим фактором для збереження та підвищення рівня довіри.

Одним із ключових викликів, відображених у Барометрі довіри, є проблема дезінформації, яка впливає на сприйняття ESG-звітності. Лише 27% респондентів довіряють інформації, що походить від компаній, якщо вона не є прозорою та підтвердженою незалежними джерелами. Це підкреслює необхідність прозорості в корпоративних практиках, щоб уникнути звинувачень у зеленому камуфляжі (greenwashing) та підтримувати рівень довіри серед споживачів і інвесторів.

На глобальному рівні інвестиції в ESG-принципи зростають, що підтверджують статистичні дані. У 2022 році загальна сума активів, інвестованих з урахуванням ESG-критеріїв, досягла 35,3 трильйона доларів, що

становить близько третини всіх керованих активів у світі. Такий аналіз свідчить про те, що інвестори все частіше керуються не тільки фінансовими показниками, але й соціальними та екологічними аспектами, при прийнятті інвестиційних рішень. Довіра до компаній, які дотримуються ESG-принципів, підвищується, що дозволяє їм залучати більше інвестицій.

Вплив глобальних викликів, таких як зміна клімату та економічна нестабільність, також відображається в Барометрі довіри. Дослідження показує, що лише 40% респондентів довіряють урядам у вирішенні кліматичних проблем, у той час як бізнесу довіряють 55%. Цим підкреслюється важливість ролі бізнесу як рушійної сили змін у боротьбі з глобальними викликами. Компанії, що активно інвестують у стійкі практики, зміцнюють свою репутацію і довіру до себе, що позитивно впливає на їхню ринкову позицію.

Загалом, взаємодія Барометра довіри Едельмана та корпоративних практик ESG відображає сучасні тенденції довіри до бізнесу, прозорості та відповідальності, що стимулюють компанії до активного впровадження стійких і соціально відповідальних рішень на глобальному рівні. Така взаємодія формує нові стандарти бізнесу, де довіра стає ключовим активом для досягнення стійкого розвитку та довгострокового успіху.

Проведене дослідження дає змогу обґрунтувати, що успішна імплементація ESG-практик серед підприємств агропромисловості демонструє, як компанії впроваджують екологічні, соціальні та управлінські принципи у свою діяльність. Наприклад, Olam International з Сінгапуру розробила програму сталого розвитку AtSource, яка спрямована на відстеження впливу продуктів від фермера до споживача, забезпечення прозорості та скорочення вуглецевого сліду у ланцюгу постачання, зосереджуючись на збереженні біорізноманіття, захисті ґрунтів і покращенні умов праці фермерів. Cargill зі США активно впроваджує технології відстеження ланцюгів постачання, щоб запобігти вирубці лісів у тропічних регіонах, де вирощується какао, а також інвестує у навчання фермерів щодо сталих методів землеробства та підтримку місцевих громад, що сприяє збереженню екосистем і покращенню умов життя фермерів.

Nestlé у межах своїх ініціатив щодо сталого водокористування та Nestlé Cocoa Plan покращує умови праці фермерів, бореться з дитячою працею та оптимізує використання водних ресурсів, підвищуючи соціальні стандарти у ланцюгу постачання. Danone співпрацює з фермерами для впровадження сталих методів виробництва молока, зменшення використання добрив та захисту біорізноманіття, інвестує у проекти відновлення водних ресурсів, що сприяє зниженню вуглецевого сліду та підвищенню стійкості фермерських господарств. General Mills активно впроваджує регенеративне землеробство, зберігає ґрунти, відновлює екосистеми та знижує використання хімічних добрив, водночас покращуючи соціальні умови праці фермерів.

Bunge зобов'язалася виключити вирубку лісів зі свого ланцюга постачання сої, працює з фермерами над впровадженням сталих методів землеробства, що

дозволяє зберігати природні ресурси та зменшувати вуглецевий вплив. Tyson Foods розробила програму з покращення сталого тваринництва, зосереджену на зменшенні викидів парникових газів, покращенні умов утримання тварин та переробці відходів на енергетичні ресурси, що сприяє зниженню екологічного впливу та підвищенню стандартів добробуту тварин. Усі ці приклади показують, що інтеграція ESG-практик дозволяє агропромисловим компаніям підвищувати ефективність, зміцнювати свої позиції на глобальному ринку та зменшувати негативний вплив на навколишнє середовище, одночасно покращуючи соціальні стандарти. Імплементація ESG-практик в агропромисловості України стикається з кількома викликами, такими як відсутність належного законодавчого регулювання, брак фінансових ресурсів для впровадження стійких технологій та недостатній рівень обізнаності про переваги ESG серед керівників. Недостатня підтримка з боку держави у вигляді субсидій та грантів на впровадження сталих технологій обмежує можливості агропідприємств для інвестування у модернізацію. Також існує недостатня кількість експертів та консультантів, які можуть надати кваліфіковану допомогу в інтеграції ESG-практик у бізнес-процеси підприємств. Однак ці виклики можуть бути подолані завдяки підтримці з боку міжнародних фінансових інституцій, таких як Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, які готові інвестувати в проекти, що спрямовані на сталий розвиток агросектора.

Впровадження державних програм стимулювання сталого розвитку, зокрема у вигляді податкових пільг для компаній, що впроваджують екологічно чисті технології, може значно покращити ситуацію. Активне поширення кращих практик серед агропідприємств, таких як використання точного землеробства, зменшення хімічних добрив та раціональне використання водних ресурсів, сприятиме підвищенню екологічної відповідальності галузі. Налагодження партнерств з міжнародними організаціями також може допомогти у передачі передових технологій та знань, необхідних для переходу до сталого управління.

Імплементація глобальних ESG-практик в українській агропромисловості відкриває можливості для залучення іноземних інвестицій, покращення репутації на світових ринках та підвищення конкурентоспроможності. Завдяки впровадженню ESG-практик, агропідприємства зможуть зменшити витрати на енергоресурси, оптимізувати процеси виробництва та знизити екологічні ризики, пов'язані з діяльністю. Це сприятиме зменшенню впливу на кліматичні зміни та адаптації до нових регуляторних вимог ЄС, що стає все більш актуальним у зв'язку з інтеграцією України в європейські ринки.

Покращення соціальних умов праці, забезпечення безпечного робочого середовища та підтримка місцевих громад дозволять агропідприємствам підвищити лояльність працівників і місцевих мешканців, що позитивно вплине на загальну продуктивність та репутацію компанії. Впровадження ESG-практик також стимулює розвиток внутрішніх механізмів контролю та

звітності, що дозволяє компаніям більш ефективно управляти своїми ресурсами та ризиками. Це важливо для зміцнення довіри з боку інвесторів та партнерів, що, своєю чергою, може сприяти полегшенню доступу до кредитів і фінансування.

Завдяки інтеграції ESG-принципів у свою діяльність, агропідприємства можуть стати прикладом для інших секторів економіки України, демонструючи переваги стійкого розвитку. Впровадження таких практик сприятиме стійкому розвитку галузі, забезпеченню продовольчої безпеки та мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище, що важливо для довгострокового успіху агропромислових підприємств України. Участь у міжнародних ініціативах, таких як Глобальний договір ООН або сертифікація за стандартами ISO, дозволить українським аграріям інтегруватися в глобальні ланцюги постачання, що враховують принципи сталого розвитку. В результаті цього, українські агропідприємства зможуть зміцнити свої позиції на світових ринках, сприяти підвищенню екологічної відповідальності та стати лідерами у впровадженні інновацій у секторі.

Глобальні практики ESG (екологічні, соціальні та управлінські) стали невід'ємною частиною сучасного корпоративного управління, що відображається у зростаючій ролі рейтингів, які оцінюють компанії за цими критеріями. Ці рейтинги стали важливим інструментом для інвесторів, регуляторів, споживачів та компаній, допомагаючи ідентифікувати підприємства, які активно впроваджують ESG-практики у свою діяльність. Важливість цих рейтингів полягає у стимулюванні компаній до підвищення прозорості та відповідальності у питаннях управління, екологічної стійкості та соціальних стандартів. Кожен з цих рейтингів використовує унікальні підходи до оцінювання, що дозволяє забезпечити багатовимірний погляд на ESG-практики компаній, а також допомагає бізнесу інтегрувати стійкі підходи в стратегію свого розвитку. Цим підкреслюється значущість рейтингів як орієнтиру для глобальних практик ESG, сприяючи створенню більш стійкого та відповідального бізнес-середовища на міжнародному рівні.

ESG рейтинги являють собою оцінку організацій, що їх формують, щодо ефективності сталого розвитку компанії, дозволяючи оцінити її ризики та потенційні можливості в екологічній, соціальній та управлінській сферах. Незважаючи на відсутність загальноприйнятих стандартів розкриття нефінансової інформації та єдиних підходів до визначення ESG рейтингів, їх популярність продовжує зростати. Інвестори, фінансово-кредитні установи та інші стейкхолдери все більше використовують дані рейтингових агентств для інвестиційного аналізу та прийняття управлінських рішень.

Дослідження та узагальнення міжнародної практики дозволили диференціювати ESG рейтинги за такими ознаками, як рівень охоплення компаній, спеціалізація, прозорість методології формування, інформація, що використовується для формування рейтингів, та шкала, яка застосовується для рейтингування компаній. Наприклад, рейтинги, такі як FTSE4Good Index

Series (Велика Британія), Dow Jones Sustainability Index (США), MSCI ESG Ratings (США) та Sustainalytics ESG Risk Ratings (Нідерланди), демонструють широке охоплення ринку, прозорі методики оцінювання та спеціалізацію на екологічних, соціальних та управлінських аспектах діяльності компаній.

Найавторитетніші ESG рейтинги, зокрема Corporate Knights Global 100 (Канада) таGRESB Real Estate Assessment (Нідерланди), використовують комплексні підходи до оцінки компаній, включаючи управління кліматичними ризиками, екологічну стійкість, соціальні ініціативи та корпоративне управління. Відмінною рисою цих рейтингів є прозорість та коректність використовуваної методології, досвід і компетентність фахівців – розробників рейтингів.

Залучення інвестицій через глобальні ESG-практики стає все більш важливим для компаній, оскільки інвестори, фінансові установи та інші стейкхолдери дедалі частіше враховують екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності при прийнятті рішень про вкладення капіталу. Для успішного залучення інвестицій через ESG-практики важливо не лише впроваджувати відповідні принципи у свою діяльність, але й активно демонструвати їхню ефективність та цінність [11, 12].

Першим кроком є розробка та впровадження комплексної ESG-стратегії, яка враховує ключові аспекти діяльності компанії: екологічну відповідальність, соціальні стандарти та корпоративне управління. Компаніям важливо інтегрувати глобальні ESG-практики у свою бізнес-модель, включаючи використання відновлюваних джерел енергії, управління відходами, зменшення викидів парникових газів, покращення умов праці та запровадження прозорих механізмів управління ризиками. Важливо не просто реалізувати ці заходи, а й систематично оцінювати їхній вплив та ефективність, використовуючи ключові показники результативності (KPI).

Відкритість і прозорість у розкритті інформації про ESG-практики є ще одним критичним фактором залучення інвестицій. Публікація нефінансових звітів за міжнародними стандартами, такими як GRI (Global Reporting Initiative), SASB (Sustainability Accounting Standards Board) або TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures), допомагає демонструвати інвесторам, як компанія управляє екологічними та соціальними ризиками, та як ці аспекти інтегровані в загальну стратегію бізнесу. Регулярне звітування про досягнення цілей ESG підвищує довіру інвесторів і показує готовність компанії діяти відповідально.

Компаніям варто також працювати над підвищенням своїх ESG-рейтингів. Високі оцінки в міжнародних рейтингах, таких як MSCI ESG Ratings, Sustainalytics або FTSE4Good, є важливим показником для інвесторів і допомагають компаніям виділитися серед конкурентів. Для досягнення цього слід співпрацювати з рейтинговими агентствами, готувати чіткі та прозорі дані, які демонструють реальні результати у сферах екології, соціальної відповідальності та корпоративного управління.

Залучення інвесторів також можливе через активну участь у міжнародних ініціативах сталого розвитку, таких як Глобальний договір ООН або Science Based Targets Initiative. Участь у таких ініціативах підкреслює прагнення компанії відповідати найкращим міжнародним стандартам і готовність досягати амбітних цілей у галузі сталого розвитку. Важливо також будувати партнерства з іншими компаніями, неурядовими організаціями та дослідницькими установами для спільної реалізації ESG-проектів, що може сприяти залученню додаткового фінансування.

Активна комунікація з інвесторами через презентації, вебінари, звіти та інші канали також допомагає підвищити обізнаність про ESG-діяльність компанії. Важливо презентувати конкретні досягнення, показувати, як ESG-практики сприяють підвищенню операційної ефективності, зниженню витрат та управлінню ризиками. Пояснення економічних вигод від впровадження сталих практик та їх позитивного впливу на фінансові результати компанії є ключовим для переконання інвесторів.

Отже, впровадження ESG-практик не лише покращує репутацію компанії, але й дозволяє отримувати доступ до "зелених" фінансових інструментів, таких як зелені облігації або позики зі зниженими відсотковими ставками для сталих проектів. Взаємодія з банками та фінансовими установами, що спеціалізуються на сталому фінансуванні, допоможе компанії отримати додаткові ресурси для впровадження екологічних та

соціальних ініціатив. Це створює додаткові можливості для розширення бізнесу та покращення фінансових показників, що особливо цінно в умовах сучасного ринку.

Висновки. Корпоративна практика, зосереджена на екологічних, соціальних та управлінських аспектах (ESG), набуває дедалі більшого значення на глобальному рівні. Впровадження ESG-принципів сприяє не лише підвищенню репутації компанії і їхньої конкурентоспроможності, а й підтримує сталий розвиток суспільства. Зростаючий попит на стійкі інвестиції є одним з ключових чинників, що стимулюють ESG-інтеграцію. Успішні приклади таких компаній, як Unilever, Nestlé та Cargill, демонструють позитивний вплив ESG на зменшення екологічного сліду та покращення соціальних стандартів, що сприяє довготривалій стабільності бізнесу.

Таким чином, впровадження ESG-практик стає невід'ємною складовою сучасного бізнесу. Ці практики дозволяють компаніям не лише покращувати свої фінансові показники, але й сприяють вирішенню глобальних викликів, таких як зміна клімату, соціальна нерівність та нестабільність на ринках. Зростаючий інтерес до стійких інвестицій та активна участь міжнародних організацій у регулюванні ESG-практик свідчать про те, що цей тренд продовжуватиме зміцнюватися у найближчі роки, стаючи ключовим чинником у формуванні успішної бізнес-стратегії на глобальному рівні.

Список використаних джерел:

1. Global Sustainable Investment Alliance. Global Sustainable Investment Review 2022. GSIA. 2022. URL: <https://www.gsi-alliance.org>. (дата звернення 20 вересня 2024р.)
2. Morgan Stanley. ESG Investing Trends and 10-Year Outlook Morgan Stanley. 2023. URL: <https://www.morganstanley.com>. (дата звернення 20 вересня 2024р.)
3. United Nations Development Programme. Rethinking the governance of ESG. UNDP. 2023. URL: <https://www.undp.org>. (дата звернення 20 вересня 2024р.)
4. EURONERD. 24 Essential ESG Statistics and Trends in 2024 Euronerd. 2024. URL: <https://euronerd.com>. (дата звернення 20 вересня 2024р.)
5. Паризька угода: Угода, прийнята на 21-й сесії Конференції сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, Париж, 12 грудня 2015 р. (н.д.) Режим доступу: <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>. (дата звернення 20 вересня 2024 р.)
6. Unilever. Unilever commits to help build a more inclusive society. Unilever. 2023. URL: <https://www.unilever.com/news/press-releases/2021/unilever-commits-to-help-build-a-more-inclusive-society/>. (дата звернення 20 вересня 2024р.)
7. Nike. Diversity, Equity & Inclusion. Nike. 2023. URL: <https://about.nike.com/en/newsroom/diversity-equity-inclusion>. (дата звернення 20 вересня 2024р.)
8. Погляд керівників бізнесу в Україні 2022. Дослідження KPMG (2022). Режим доступу: <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2022/11/ukrainian-business-leaders-outlook-2022/esg-and-diversity-trends.html> (дата звернення 20 вересня 2024р.)
9. Andronicăanu, A. "Transparency in public administration as a challenge for a good democratic governance". *Administratie si Management Public*, 2021. Vol. 36, pp. 149-164. doi: 10.24818/amp/2021.36-09. ISSN: 1583-9583
10. Edelman. Edelman Trust Barometer Global Report. Edelman. 2023. URL: <https://www.edelman.com/sites/g/files/aatuss191/files/2023-01/2023%20Trust%20Barometer%20Global%20Report.pdf> (дата звернення 20 вересня 2024р.)
11. Petryk O., Kurylo O., Karmaza O., Makhinchuk V., Martyniuk O. Non-financial reporting of companies and the necessity of its confirmation by auditors in Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*, 2018. Vol. 16 no. 2. P. 385-395.
12. Bychkova S., Mal'ceva E. The Role of Non-Financial Reporting in Economic Decision-Making. *Auditor*. 2023. Vol. 9. P. 19-24.

References:

1. Global Sustainable Investment Alliance. (2022) Global Sustainable Investment Review 2022. GSIA. Available at: <https://www.gsi-alliance.org>. (accessed September 20, 2024)
2. Morgan Stanley. (2023) ESG Investing Trends and 10-Year Outlook Morgan Stanley. Available at: <https://www.morganstanley.com> (accessed September 20, 2024)
3. United Nations Development Programme. (2023) Rethinking the governance of ESG. UNDP. Available at: <https://www.undp.org>. (accessed September 20, 2024)
4. EURONERD. (2024) 24 Essential ESG Statistics and Trends in 2024 Euronerd. Available at: <https://euronerd.com>. (accessed September 20, 2024)
5. Paryz'ka uhoda: Uhoda, pryjniata na 21-j sesii Konferentsii storin Ramkovoï konventsii OON pro zminu klimatu, Paryzh, 12 hrudnia 2015 r. [The Paris Agreement. Agreement adopted at the 21st session of the Conference of the Parties to the UN Framework Convention on Climate Change, Paris, December 12, 2015]. Retrieved from: <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>. (accessed September 20, 2024)
6. Unilever. (2023) Unilever commits to help build a more inclusive society. Unilever. Available at: <https://www.unilever.com/news/press-releases/2021/unilever-commits-to-help-build-a-more-inclusive-society/>. (accessed September 20, 2024)
7. Nike. (2023) Diversity, Equity & Inclusion. Nike. Available at: <https://about.nike.com/en/newsroom/diversity-equity-inclusion>. (accessed September 20, 2024)
8. Pohliad kerivnykiv biznesu v Ukraini 2022. Doslidzhennia KPMG (2022). KPMG. [Ukrainian Business Leaders Outlook 2022. KPMG Research]. Available at: <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2022/11/ukrainian-business-leaders-outlook-2022/esg-and-diversity-trends.html> (accessed September 20, 2024)
9. Androniceanu, A. (2021) "Transparency in public administration as a challenge for a good democratic governance", *Administratie si Management Public*, Vol. 36, pp. 149-164. doi: 10.24818/amp/2021.36-09. ISSN: 1583-9583
10. Edelman. (2023) Edelman Trust Barometer Global Report. Edelman. Available at: <https://www.edelman.com/sites/g/files/aatuss191/files/2023-01/2023%20Trust%20Barometer%20Global%20Report.pdf> (accessed September 20, 2024)
11. Petryk, O., Kurylo, O., Karmaza, O., Makhinchuk, V. and Martyniuk, O. (2018) Non-financial reporting of companies and the necessity of its confirmation by auditors in Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*, Vol. 16 no. 2. P. 385-395.
12. Bychkova, S. and Mal'ceva, E. (2023) The Role of Non-Financial Reporting in Economic Decision-Making. *Auditor*. Vol. 9. P. 19-24.